

571/2009 Z.z.

ZÁKON

z 2. decembra 2009

o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl.I

§ 1 a 2
Bez zmien

§ 3

Nárok na rodičovský príspevok

(1) Oprávnená osoba má nárok na rodičovský príspevok, ak

a) zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa a

b) má trvalý pobyt³⁾ alebo prechodný pobyt⁴⁾ na území Slovenskej republiky (ďalej len "pobyt") alebo je osobou podľa osobitného predpisu. 4a)

(2) Dieťaťom podľa odseku 1 písm. a) je dieťa

a) do troch rokov veku,

b) do šiestich rokov veku, ktoré má dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav, 5) alebo

c) do šiestich rokov veku, ktoré je zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov podľa § 2 písm. b), najdlhšie tri roky od právoplatnosti prvého rozhodnutia o zverení dieťaťa do starostlivosti tej istej oprávnenej osobe, alebo

~~d) do šiestich rokov veku, ktoré má právo na prijatie na predprimárne vzdelávanie^{5aa)} a na základe rozhodnutia príslušného orgánu nie je prijaté na predprimárne vzdelávanie do materskej školy zriadenej orgánom miestnej štátnej správy v školstve alebo orgánom územnej samosprávy (ďalej len "štátna materská škola"), najdlhšie do začiatku školského roka, v ktorom začne plniť povinné predprimárne vzdelávanie.5a)~~

(3) Riadna starostlivosť o dieťa podľa tohto zákona je starostlivosť poskytovaná dieťaťu v záujme všestranného fyzického vývinu a psychického vývinu dieťaťa, najmä primeraná výživa dieťaťa, hygiena dieťaťa, výchova dieťaťa a dodržiavanie preventívnych prehliadok dieťaťa podľa osobitného predpisu. 6)

(4) Podmienka riadnej starostlivosti o dieťa sa považuje za splnenú, ak oprávnená osoba zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa osobne alebo inou plnoletou fyzickou osobou alebo právnickou osobou.

(5) Ak je viac oprávnených osôb, ktoré spĺňajú podmienky nároku na rodičovský príspevok, patrí rodičovský príspevok len jednej z nich, ak odsek 6 neustanovuje inak. Ak je v rodine viac detí podľa odseku 2, vzniká len jeden nárok na rodičovský príspevok.

(6) Rodičovský príspevok sa vypláca oprávnenej osobe určenej podľa dohody oprávnených osôb. Ak súd rozhodne o zverení maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, rodičovský príspevok sa vypláca oprávnenej osobe podľa písomnej dohody rodičov. Ak nedôjde k písomnej dohode podľa druhej vety, pri zverení maloletého dieťaťa do

a) striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov sa rodičovský príspevok vypláca striedavo každému rodičovi počas kalendárnych mesiacov, ktorých počet sa určí podľa pomeru, ktorým je určená striedavá osobná starostlivosť,

b) spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov sa rodičovský príspevok vypláca striedavo každému rodičovi počas troch kalendárnych mesiacov.

(7) Rodičovský príspevok sa podľa odseku 6 písm. a) začne vyplácať tomu rodičovi, ktorý má určený väčší rozsah striedavej osobnej starostlivosti; to neplatí, ak si za tie isté kalendárne mesiace uplatní nárok na rodičovský príspevok len rodič, ktorý má určený menší rozsah striedavej osobnej starostlivosti.

(8) Právne účinky novej písomnej dohody podľa odseku 6 druhej vety nastávajú prvým dňom šiesteho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa rodičovský príspevok začal vyplácať na základe predchádzajúcej písomnej dohody, ak z novej písomnej dohody nevyplýva neskorší dátum jej účinnosti.

~~(9) Nárok na rodičovský príspevok nevzniká, ak~~

~~a) na základe rozhodnutia príslušného orgánu nie je dieťa podľa odseku 2 písm. d) prijaté na predprimárne vzdelávanie do štátnej~~

~~materskej školy a oprávnená osoba nepodala odvolanie proti tomuto rozhodnutiu a –~~

~~b) oprávnená osoba nepodala žiadosť o prijatie dieťaťa podľa odseku 2 písm. d) na predprimárne vzdelávanie v obcou oznámenej materskej škole s kapacitnými možnosťami na prijatie dieťaťa, ktorej zriaďovateľom je iná obec alebo orgán miestnej štátnej správy v školstve,⁷⁾ v lehote podľa osobitného predpisu.8)~~

(109) Nárok na rodičovský príspevok nevzniká, ak sa oprávnená osoba a dieťa zdržiavajú v štáte, ktorý nie je členským štátom Európskej únie, zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore alebo Švajčiarskou konfederáciou (ďalej len "členský štát"), a počas pobytu v tomto štáte oprávnená osoba nie je povinne verejne zdravotne poistená v Slovenskej republike. 15)

(110) Nárok na rodičovský príspevok nevzniká ani jednej oprávnenej osobe, ak

a) aspoň jedna z nich má nárok na materské¹⁶⁾ alebo má nárok na obdobnú dávku ako materské v členskom štáte a suma materského alebo obdobnej dávky ako materské v členskom štáte za celý kalendárny mesiac je vyššia ako suma rodičovského príspevku podľa § 4 ods. 1 a 2 alebo § 4 ods. 3; to neplatí, ak oprávnená osoba, ktorou je otec dieťaťa, do uplynutia šiestich týždňov odo dňa pôrodu alebo do uplynutia predĺženého obdobia z dôvodu prijatia dieťaťa do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia zo zdravotných dôvodov na strane dieťaťa alebo jeho matky, má nárok na materské podľa osobitného predpisu¹⁷⁾ alebo obdobnú dávku ako materské podľa osobitného predpisu¹⁷⁾ v členskom štáte, alebo

b) štát, ktorý nie je členským štátom, vypláca jednej z nich obdobnú dávku ako rodičovský príspevok alebo obdobnú dávku ako materské;¹⁶⁾ to neplatí, ak oprávnená osoba, ktorou je otec dieťaťa, do uplynutia šiestich týždňov odo dňa pôrodu alebo do uplynutia predĺženého obdobia z dôvodu prijatia dieťaťa do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia zo zdravotných dôvodov na strane dieťaťa alebo jeho matky, má nárok na obdobnú dávku ako materské podľa osobitného predpisu¹⁷⁾ v tomto štáte.

(121) Nárok na rodičovský príspevok nevzniká maloletému rodičovi, ktorý nemá priznané rodičovské práva a povinnosti podľa osobitného predpisu. 18)

(1312) Nárok na rodičovský príspevok nevzniká, ak oprávnená osoba je rodič ďalšieho dieťaťa,

a) ktoré je zverené do osobnej starostlivosti druhého rodiča, do náhradnej osobnej starostlivosti,^{18a)} do pestúnskej starostlivosti^{18b)} alebo do starostlivosti fyzickej osoby, ktorú určil súd nariadením neodkladného opatrenia,^{18c)} alebo do starostlivosti budúcich osvojiteľov,^{18d)} alebo je v osobnej starostlivosti poručníka,^{18e)} a

b) na zabezpečenie riadnej starostlivosti o toto dieťa sa poskytuje rodičovský príspevok.

§ 4

Suma rodičovského príspevku

(1) Rodičovský príspevok je

a) 351,80 eura,

b) 482,30 eura mesačne, ak sa oprávnenej osobe, ktorá o rodičovský príspevok požiadala, pred vznikom nároku na rodičovský príspevok vyplácalo z dôvodu starostlivosti o toto dieťa materské alebo obdobná dávka ako materské v členskom štáte.

(2) Ak oprávnená osoba zabezpečuje riadnu starostlivosť o dve a viac súčasne narodených detí, rodičovský príspevok podľa odseku 1 sa zvyšuje o 25% na každé ďalšie dieťa, ktoré sa narodilo súčasne s dieťaťom podľa § 3 ods. 2. Suma rodičovského príspevku určená podľa prvej vety sa zaokrúhľuje na najbližších desať eurocentov.

(3) Rodičovský príspevok je mesačne 50 % sumy uvedenej v odsekoch 1 a 2, ak oprávnená osoba zanedbáva riadne plnenie povinnej školskej dochádzky ďalšieho dieťaťa v jej starostlivosti; rodičovský príspevok sa v tejto sume poskytuje najmenej počas troch kalendárnych mesiacov od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom úrad práce sociálnych vecí a rodiny na základe oznámenia príslušného orgánu¹⁹⁾ zistil, že oprávnená osoba zanedbáva riadne plnenie povinnej školskej dochádzky ďalšieho dieťaťa v jej starostlivosti. Suma rodičovského príspevku určená podľa prvej vety sa zaokrúhľuje na najbližších desať eurocentov. (3) Rodičovský príspevok je mesačne 50% sumy uvedenej v odsekoch 1 a 2, ak oprávnená osoba nedbá najmenej tri po sebe nasledujúce kalendárne mesiace o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky²⁰⁾ ďalšieho dieťaťa v jej starostlivosti; rodičovský príspevok sa v tejto sume poskytuje najmenej počas troch kalendárnych mesiacov od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom škola oznámila úradu práce sociálnych vecí a rodiny uvedenému v § 5 ods. 1, že oprávnená osoba nedbá najmenej tri po sebe nasledujúce kalendárne mesiace o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky ďalšieho dieťaťa v jej starostlivosti. Suma rodičovského príspevku určená podľa prvej vety sa zaokrúhľuje na najbližších desať eurocentov.

(4) Zanedbávanie riadneho plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa je na účely tohto zákona, ak

a) najmenej tri po sebe nasledujúce kalendárne mesiace

1. dieťa nebolo prihlásené na plnenie povinného predprimárneho vzdelávania alebo na plnenie povinnej školskej dochádzky,

2. dieťa, ktoré plní povinné predprimárne vzdelávanie, neospravedlnene vynechá viac ako 5 dní v mesiaci, alebo

3. žiak, ktorý plní povinnú školskú dochádzku, neospravedlnene vynechá viac ako 15 vyučovacích hodín v mesiaci, alebo

b) žiak, ktorý plní povinnú školskú dochádzku, neospravedlnene vynechá viac ako 60 vyučovacích hodín v príslušnom školskom roku.

(45) Ak sa oprávnenej osobe vypláca za celý kalendárny mesiac materské¹⁶⁾ alebo obdobná dávka ako materské v členskom štáte v sume nižšej, ako je suma rodičovského príspevku podľa odsekov 1 a 2 alebo odseku 3, rodičovský príspevok je počas obdobia vyplácania materského¹⁶⁾ alebo obdobnej dávky ako materské v členskom štáte v sume určenej ako rozdiel medzi

sumou rodičovského príspevku podľa odsekov 1 a 2 alebo odseku 3 a sumou materského ¹⁶⁾ alebo obdobnej dávky ako materské v členskom štáte.

(~~56~~) Obdobná dávka ako materské ¹⁶⁾ vyplácaná v členskom štáte v cudzej mene sa prepočíta na eurá podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska ²²⁾ v prvý deň v mesiaci, za ktorý si oprávnená osoba uplatňuje nárok na rodičovský príspevok, a zaokrúhľuje sa na najbližší eurocent nadol.

(~~67~~) Suma rodičovského príspevku uvedená v odseku 1 platná k 31. decembru kalendárneho roka sa upravuje od 1. januára kalendárneho roka, a to koeficientom, ktorým boli upravené sumy životného minima podľa osobitného predpisu. ²³⁾ Upravená suma rodičovského príspevku sa zaokrúhľuje na najbližších desať eurocentov. Upravenú sumu rodičovského príspevku ustanoví opatrenie, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov Slovenskej republiky najneskôr do 31. decembra príslušného kalendárneho roka.

§ 5 a 5a
Bez zmien

§ 6

Zánik nároku

(1) Nárok na rodičovský príspevok za kalendárny mesiac zaniká uplynutím šiestich mesiacov od posledného dňa v mesiaci, za ktorý patril.

(2) Nárok na rodičovský príspevok zaniká

a) od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom dieťa dovŕšilo vek podľa § 3 ods. 2,

b) smrťou oprávnenej osoby alebo dieťaťa,

~~c) prijatím dieťaťa podľa § 3 ods. 2 písm. d) do štátnej materskej školy, ak sa rodičovský príspevok vyplácal na toto dieťa.~~

§ 7 až 13
Bez zmien

Čl.V

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2010.

Ivan Gašparovič v.r.

Pavol Paška v.r.

Robert Fico v.r.

1) § 45, 48, § 56 ods. 2 a § 97 až 109 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
§ 360 a 365 Civilného mimosporového poriadku.

2) § 49 zákona č. 36/2005 Z.z. v znení nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z.z.
§ 73 ods. 2 písm. a) druhý bod zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnej právnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

3) § 3 až 7 zákona č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4) Zákon č. 48/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov.

4a) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Mimoriadne vydanie Ú.v. EÚ, kap. 5/zv. 5; Ú.v. EÚ L 200, 7.6.2004) v platnom znení.
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú.v. EÚ L 284, 30.10.2009) v platnom znení.

5) § 5 a 6 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení.

~~5a) § 28a zákona č. 245/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov.~~

~~5aa) § 3 písm. b) a § 59b zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.~~

6) § 2 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 577/2004 Z.z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

~~7) § 59b ods. 3 zákona č. 245/2008 Z.z. v znení zákona č. 182/2023 Z.z.~~

~~8) § 59b ods. 4 zákona č. 245/2008 Z.z. v znení zákona č. 182/2023 Z.z.~~

15) § 3 zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

16) § 10 zákona č. 328/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov.
§ 48 a 49 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov.

17) § 49 ods. 1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 350/2022 Z.z.

18) § 29 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z.

18a) § 45 zákona č. 36/2005 Z.z.

18b) § 48 zákona č. 36/2005 Z.z.

18c) § 360 a 365 Civilného mimosporového poriadku.

18d) § 103 zákona č. 36/2005 Z.z.

18e) § 56 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z.

~~19) § 52 ods. 4 a § 58 ods. 2 zákona č./2025 Z. z. o školskej správe a o zmene niektorých zákonov. 19) § 5 ods. 11 a 12 zákona č. 596/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov.~~

~~§ 19 až 26 zákona č. 245/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov.~~

22) Čl. 12 ods. 12.1 Protokolu (č. 18) o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (Ú.v. EÚ C 321E, 29.12.2006).

23) § 5 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

23b) Zákon č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

23c) § 383 ods. 1 písm. a) Civilného mimosporového poriadku.

23d) § 383 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku.

24) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 268/2006 Z.z. o rozsahu zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 469/2008.

25) § 111 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov.
§ 78 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 527/2003 Z.z.

25a) § 88aa zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona č. 417/2013 Z.z.

26) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 154/1994 Z.z. o matrikách v znení neskorších predpisov.

27) Zákon č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov.

28) § 340 Trestného zákona.

29) § 5 ods. 2 až 4 zákona č. 561/2008 Z.z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 571/2009 Z.z.

30) § 161t ods. 2 zákona č. 245/2008 Z.z. v znení zákona č. 182/2023 Z.z.